

DEBRECZENI FÜGGETLEN UJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR: HELYBEN: EGY ÓRA 1 K 40 F. NEGYEDÉVRE 4 KORONA, VIDÉKEN: EGY ÓRA 1 KORONA 50 FILLÉR, NEGYEDÉVRE 4 KORONA 50 FILLÉR

POLITIKAI NAPILAP

FELELŐS SZERKESZTŐ: DR. HEGEDŰS LORÁNT
KIADÓTULAJDONOSOK: HOFFMANN ÉS KRONOVITZ
SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: PIAC-UTCA 49

Stanislaunál visszavetettük az oroszok támadásait

Worochtanál és Zalosczenél is meghiúsultak az orosz tömegtámadások — Az orosz gárda pusztulása a Stochod-menti nagy harcokban — Repülőink elpusztították a Velence melletti léghajó-csarnokokat — Az újabb angol-francia támadások a Semmenál összeomlottak

Az orosz háboru * Höfer jelentése

Budapest, augusztus 13. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) — A főhadiszállás jelentése az orosz hadszíntérről:

Károly főherceg lovassági tábornok hadsereg-arcvonala: Worochtanától délkeletre csapataink állásait újabb heves támadásokkal szemben megvédték. Az ellenség teljes balsikert szenvedett.

Közvetlenül Stanislaunól nyugatra két orosz hadosztályt elkeseredett éjjel-nappal tartó harcokban visszavetettünk.

A Dnjestertől északra résziünkről csak alárendeltebb erősségi csapatok álltak harcban.

Hindenburg vezértábornagy hadsereg-arcvonala: Zaloscztól nyugatra és északnyugatra Böhm-Ermolli vezérezredes hadserege újra orosz tömegtámadásokat vert vissza. Brody vidékén egy harci repülőnk az ellenségnek egy Albatros repülőgépet taláta el és borította lángba.

Wolhyniában és a Stochod mentén a harc ellanyhult. Hitelesen megállapított, hogy az ellenségnek az utóbbi napok teljesen meghiúsult támadásaiban a Stochod-harcvonal ellen az orosz gárda összes osztagai beállítottak a harcvonalba és hogy ezek ez alkalommal még sokkal súlyosabb veszteségeket szenvedtek, mint az ellenségnek egyéb hadseregteste.

HÖFER altábornagy, a vezérkar főnökének helyettese.

A német jelentés

Berlin, augusztus 13. — (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) A nagy főhadiszállás jelentése a keleti hadszíntérről:

Hindenburg vezértábornagy arcvonala: Az oroszok előretörései Smorgontól délre és Lubieszownál eredménytelenek maradtak.

Zaloscztól nyugatra az ellenséges támadásokat visszavertük.

Károly főherceg lovassági tábornok arcvonala: Monasterzyskától nyugatra, valamint a Bistrzica-arcvonalon Stanislaunól délnyugatra az oroszok támadásait, részben ellentámadásokkal, visszavetettük.

LEGFELSŐBB HADVEZETŐSÉG.

Az oroszok készülődése a szövetségesek ellenoffenzívájára

Berlin, augusztus 13. Pétervárról jelentik a Daily Telegraph-nak: A legutóbbi napokban a németek, magyarok és osztrákok számos és igen erős ellentámadásokat intéztek a Köwel és Lemberg irányába előrenyomulni igyekvő oroszok ellen. Katonai körök szerint ennek az oka részben az, hogy Hindenburg vette át a parancsnokságot, részben pedig az, hogy az ellenség nagy erősítéseket kapott.

Bukarest, augusztus 13. Naponta nagy orosz csapatzállományok mennek Ungheni városon keresztül. Ezeknek az orosz csapatoknak az volt a rendeltetésük, hogy a Dobrudzsán át Bulgária és Törökország ellen vonuljanak, azonban a délnyugati frontra vonzó őket, mert Brussilow hatalmas ellenoffenzívát vár és ezért csapaterősítéseket kért. Bessarabiában beszüntették a magánforgalmat. — A bessarabiai lakosságon nagy félelem vett erőt, hogy a galíciai, és a bukovinai fronton nagy események vannak kiűszöbön.

12,000 japán az orosz hadseregben

Sajtóhadiszállás, augusztus 13. A legutóbbi harcokban elfogott japán kiképző altisztek előadták, hogy az orosz főparancsnokság és az orosz hadseregben rendes tiszteletdíj fejében alkalmazott japán kiképzőtisztek között nyílt viszály tört ki, mert a japánok vonakodtak a fronton szolgálatot teljesíteni és egyúttal a tiszteletdíj fölemelését követelték. Hosszas tárgyalások után, amelyeken pétervári japán katonai megbízott is résztvett, elhatározták, hogy felemelik a kiképző tisztek fizetését, azt a követelést azonban, hogy a front mögötti szolgálatra osszák be őket, nem teljesítették. A japán foglyok vallomása szerint az orosz had-

seregnél ezidőseztint 12,000 japán teljesít szolgálatot; valamennyit a japán kormány engedélyével toborozták az oroszok Japánban. A japán tüzerek fizetésének egy részét az egyesült japán municiógyárak utalják ki, amelyek a háború kitörése óta löszert szállítanak az oroszoknak.

Moraht őrnagy a hadihelyzetről

Berlin, augusztus 13. Moraht őrnagy a következőket írja a hadi helyzetről:

Brussilow támadása Stanislaun ellen előre toledott és a Bothmer-hadsereg állásaitól a Kövess-hadsereg védelmi területéig húzódik. Delatynt, Stanislaun és Tysmienicát föl kellett adni és a szövetségesek arcvonala most a Dnjester és a Kárpátok között egy nyugat felé hajló ívet mutat, mely Stryzhez, e fontos vasúti csomópontokhoz közeledett.

Brussilownak, úgy látszik, az a terve, hogy mivel Böhm-Ermolli és Bothmer seregeivel szemben Lemberg felé nem tudott keresztültörni, ezt az állandó centrumot a szomszédos szárnyseregek hátraszorításával fogja visszavonulásra kényszeríteni. A Rowno—Lemberg vonaltól északra ez a terve mindeddig nem sikerült, a Dnjestertől délre levő területről pedig a legfelsőbb hadvezetőség révén azt halljuk, hogy a tervszerű átcsoportosítás és a csapateltolás még nem fejeződött be, amikor az oroszok az említett eredményt elérték.

A Dnjester és a Kárpátok között tehát frontunknak azzal az elasztikus visszahajlásával van dolgunk, amely stratégiai vezetésünknek inkább erejét, semmint gyöngeségét jelenti. Fontos dolog, hogy az oroszoknak eme nyugat felé való előnyomulása alatt a Kövess-hadsereg a német déli hadsereg és Pflanzler-Baltin vezérezredes hadseregének csapatai szilárdan meg tudták tartani a kárpáti magaslatokon kivívott előnyeiket.

A дума alelnöke a cárnál

Frankfurt, augusztus 13. A Frankfurter Zeitung jelenti Stockholmból: Protopopow, a дума alelnöke, aki az orosz képviselőknek a

URANIA
Hétfőn
Kedden
augusztus 14—15.
„Nördlák films” „compagnie”
színházaija

A nyugati leánya
Wild West dráma 3 felv.
Főszereplők: Elise Fröhlich
Olaf Föns

Az áldozat
bűnügyi dráma
3 felvonásban.

Éjszakai 6 órák mérésével,
7 és 9 órák rendszer helytárral.

APOLLO
az „Uranus” helyiségben
Korona-passagé, Csapó-u.
Ma, hétfőn
Éjszakai 5 órák
mérésével, 7 és 9 órák
rendszer helytárral.

Vigjátéki-est

Jó éjt Maki
vigjáték 3 felvonásban.

Álarczos szerelem

vigjáték 3 felvonásban.

semleges államokban tett utazása alkalmával hat héti Angliában tartózkodott, *kihallgatáson volt a cárnál a főhadiszálláson.* Az audiencián, mint a *Djen* értesül, az orosz-angol viszonyt beszéltek meg.

A belga-francia harctér

Berlin, augusztus 13. — (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) *A nagy főhadiszállás jelentése a nyugati hadszíntérről:*

Thiepval és a Somme között szövetkezett ellenségeink tegnap egész erejüket összeszedték egy egységes támadásra, amely az auvillers—poziéresi szakaszon délután vívott megelőző elszigetelt harcok után éjszaka az egész vonalon előretört. Thiepval és Guillemont között az ellenséges roham a támadó legsúlyosabb veszteségei mellett összeomlott. Tovább délre a Somme az újra és újra előretörő franciákkal heves közelharcokra került a sor, amelyek még éjszaka is tartottak és Maurepasnál és Hemtől keletre még folyamatban vannak. — Közvetlenül a Sommetől délre egy Blaches ellen irányuló francia támadás már tüziünkben teljesen összeomlott.

A többi arcvonalon semmi nevezetesebb nem történt.

Járőreink Vermellestől északkeletre Combresnál és Lussetól délre az ellenséges vonalakban foglyokat ejtettek. Ellenséges felderítő osztagok vállalkozásait több helyen visszavertük.

Egy angol kétfedelűt Bapaumetól délnyugatra leszedtünk. Frankl hadnagynak, aki az augusztus 9-én Bapaumetól délre vívott sikeres harcokban résztvett, öfelsége a császár a Pour le mérite rendjelet adományozta.

LEGFELSŐBB HADVEZETŐSÉG.

A császár a Somme-fronton

Berlin, augusztus 13. A Wolff-ügynökség jelenti: *A császár a nyugati arcvonalra történt visszatérése után megtekintette a flandriai parton levő csapatokat és tengerészeket és azután a Somme-vidékre ment, hogy az ott harcoló vezéreknél és csapatoknál hálás elismerését fejezze ki. E közben a császár több, éppen a harcból visszatérő csapatot is üdvözölt.*

Clemenceau a Somme-csatáról

Páris, augusztus 13. Clemenceau a *L'Homme Enchaîné* hasábjain hangsúlyozza, hogy a *Somme-csata*, ha pillanatnyilag új alakot öltött is, *mitsem veszített elkeseredettségéből.* A németek — mondja a cikk — a legnagyobb erővel védekeznek, miután teljesen tisztában vannak a komoly következményekkel, amelyeket állásaik elvesztése rájuk nézve maga után von. Ha a szövetségeseknek sikerülne az ellenség által Peronne és Bapaume között megszállt magaslatokat hatalmukba keríteniök, a rájuk váró feladat még igen jelentékeny volna, mert a németek mesterei a föld feldolgozásának és bizonyosak lehetünk benne, hogy saját vonalaik mögött óriási vakondok munkát végeztek.

Verdun pusztulása

Zürich, augusztus 13. A Havreban megjelenő *Eclair* közli, hogy Verdunban 480 ház teljesen elpusztult. A nagy templom épségben maradt, de körülötte minden csupa romhalmaz. A Verdunból elmenekült lakosság kárát 12 millió frankkal jelentette be és az államtól vár kárpótlást.

Dower bombázása

London, augusztus 13. (Hivatalos jelentés.) Két ellenséges vízi repülő ma délután át-

repült Dower fölött és négy bombát dobott le a városra. A bombák nem okoztak anyagi kárt. Néhány sebesülés történt.

Változás az angol parancsnokságban

Basel, augusztus 13. A *Daily Express* jelenti, hogy bizonyos parancsnoksági állásokban fontos változások lesznek. A változásoknál főleg Sir Beauchamp Duff tábornok, az indiai hadsereg mostani parancsnoka és Sir Charles Munroe tábornok jönnek tekintetbe.

A „Bremen“ közeledik Newyorkhoz

Genf, augusztus 13. (Magyar Távirati Iroda.) A Havas-ügynökség jelenti: *Newyorkba szikratávirat érkezett, mely szerint a „Bremen“ kereskedelmi buvárhajó közeledik Newyork kikötőjéhez.*

Elsülyedt angol hadihajó

Rotterdam, augusztus 13. Egy angol torpedóuzó, amely a *Grenadier* angol gőzöst kíséerte, a *Maas* világítóhajónál aknára futott és elsülyedt. A legénységet megmentették.

Svájc a központi hatalmakkal tárgyal

Bern, augusztus 13. (Magyar Távirati Iroda.) A *Bund* jelenti, hogy Svájcnak az entente-államokkal folytatott gazdasági tárgyalásai megfeneklettek. Nagy várakozással tekintenek most Svájcnak a központi hatalmakkal meginduló gazdasági tanácskozásai elé.

* * *

Az olasz háboru

Höfer jelentése

Budapest, augusztus 13. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) — *A főhadiszállás jelentése az olasz hadszíntérről:*

Az olaszok a tenger és a Monte San Michele közti új harcvonalunkat nagy haderővel támadták. A Vallone-völgytől keletre fekvő szakaszon csapataink több támadást vertek vissza.

Ujra igen heves harcok fejlődtek ki a Görz-től keletre fekvő magaslatokon is, ahol az ellenségnek hét igen erős rohamát vertük vissza az olaszok legsúlyosabb veszteségei mellett.

Az olasz támadás megkezdése óta 5000 főnyi legénységet, közte több mint 100 tisztet fogtunk el.

HÖFER altábornagy,

a vezérkar főnökének helyettese.

Egy repülőnk elpusztította a campaltoni léghajócsarnokokat

Budapest, augusztus 13. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) — *Hivatalos jelentés a tengeri eseményekről:*

Egyik tengeri repülőgépiünk teljesen megsemmisítette a Velence mellett Campaltonál levő léghajócsarnokokat. Az egyik csarnokban egy léghajó felrobbant és 500 méter magasra felszökellő lánggal égett el. A másik csarnok robbanás nélkül égett le.

Egyidejűleg egy másik tengeri repülőrajunk a gorgoi repülőcsarnokot, a Grado körüli telepeket, az Isonzo torkolatánál levő ütegeket és az Adria-müveket bombázta jó sikerrel. — Több telitalálatot figyeltek meg a repülőgépcarnokokban, az ütegeállásokban és egy tucat tüzvést is állapítottak meg egész bizonyossággal.

Egy harmadik rajunk több telitalálatot ért el az Isonzo torkolatánál ütegekben, valamint

a Pierisben és San Canzianoban levő katonai rendeltetési tárgyakon.

A heves védőtüzelés ellenére az összes támadásokról valamennyi repülőjarművünk sértetlenül tért vissza.

HAJÓHADPARANCSNOKSÁG.

Görz mögött

Zürich, augusztus 13. A *Tagessanzeiger* a következőket írja Görz elestéről: *Az olasz offenzíva döntő sikerében ma éppen oly kevésbé lehet hinni, mint bármikor,* mert az olaszok minden lépésnél, melyet előre tesznek, a legnagyobb nehézségek közé jutnak, úgy, hogy a védelem egy sokkalta kisebb haderővel is megbéníthatja a támadót. Görz mögött a terep nehézségei mind kedvezőbb föltételeket nyújtanak az osztrákokra és a magyarokra nézve.

A hazaáruló görzi alpolgármester

Lugano, augusztus 13. *Cescutti*, Görz városának volt alpolgármestere, aki a háboru kitörésekor Olaszországba menekült, Firenzéből Görzbe utazott, hogy megszervezze a város olasz közigazgatását.

Egy buvárhajónk harca az olasz-francia partvidéken

Lugano, augusztus 13. A *Secolo* jelenti: *A Plato olasz gőzös az olasz-francia partvidék közelében negyvennyolc ágyulövés leadása után tudott megmenekülni egy osztrák-magyar buvárhajó üldözése elől. A buvárhajó ugyanekkor elsülyesztett egy angol gőzöst.*

* * *

A balkáni harctér

Höfer jelentése

Budapest, augusztus 13. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) — *A főhadiszállás jelentése a délkeleti hadszíntérről:*

A Vojusa alsó folyásánál a szokásos harci tevékenységen kívül nincs nevezetesebb esemény.

HÖFER altábornagy,

a vezérkar főnökének helyettese.

A német jelentés

Berlin, augusztus 13. — (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) *A nagy főhadiszállás jelentése a Balkán-hadszíntérről:*

Lényegesebb esemény nem történt.

LEGFELSŐBB HADVEZETŐSÉG.

Harcok a Dojran-tó mentén

London, augusztus 13. A *Morning Post* jelenti augusztus 9-ikéről: *A francia tüzérség ma megkezdte Dojran bombázását.*

Szófia, augusztus 13. (Magyar Távirati Iroda.) A bolgár vezérkar jelenti augusztus hó 11-én:

Az ellenséges tüzérség augusztus hó 9-én szakadatlanul bombázta előretolt állásainkat a Dojran-tótól nyugatra és északnyugatra, gyalogsági osztagokat azonban nem vettünk észre. A következő éjszaka egy részén át is tartott a tüzérségi tüzelés. Tüzérségünk a tüzelést nem viszonozta.

Augusztus 10-én az ellenség ezen állásaink ellen heves tüzérségi tüzelést kezdett, amely reggel 5 órától 8 óráig tartott. A tüzérség védelme alatt ellenséges osztagok támadásra indultak. *Tüzérségünk zárótüze szétzórta az ellenséges gyalogságot, amely jelentékeny veszteségeket szenvedett.* Ezután tüzérségünk az ellenség tüzérségét elhallgattatta. Délután 4 óra felé az ellenség újra bombázta állásainkat, gya-

íogensága azonban nem támadott. — Ezeknek a harcoknak csak tüntető jellegük volt.

Bachovo falutól északnyugatra ellenséges osztag támadásra indult magaslati állásunk ellen, de ellentámadásunk folytán kénytelen volt visszavonulni, veszteségek mellett.

Az arcvonal többi részén járőrharcok voltak, amelyek reánk nézve kedvezően folytak le.

Az athéni francia követ elutazása

Lugano, augusztus 13. A *Secolo* jelenti Athénből, hogy Guillemin francia követ szabadságot kapott és ezalatt Londonba is el fog látogatni. Azt a hirt, hogy vissza fogják hívni, mert Miklós herceg Párisban panaszt emelt ellene, a külügyminisztérium erélyesen megcáfolja.

Románia döntés előtt

Az orosz átvonulás terve

Bukarest, augusztus 13. (Magyar Távirati Iroda.) A „Dreptatea“ jelenti: A bukaresti orosz követ lépéseket tett a román kormány-nál az orosz csapatok átengedése érdekében. A központi hatalmak képviselői kijelentették, hogy nem elégedhetnek meg azzal, ha a román kormány egyszerűen tiltakozik, hanem azt kívánják, hogy Románia kormánya fegyveresen utasítson vissza mindenféle orosz inváziót.

Románia állítólagos föltételei

Stockholm, augusztus 13. Az orosz sajtó, amely még nemrégiben is közvetlen küszöbön állónak mondta Románia beavatkozását, utabban igen szkeptikus magatartást tanúsít ebben a kérdésben. Már oly gyakran világgá kürtölték Románia készenlétét, ez azonban mindannyiszor üres ígért maradt. Románia föltételei Oroszországgal szemben hirt szerint a következők:

Románia csak akkor hajlandó aktíve beavatkozni az entente oldalán, ha az orosz csapatok mélyen behatoltak Galiciába. Másrészt különös garanciákat követel Románia az iránt, hogy bolgár részről eredő minden támadás ellen megvédik.

Egy másik cikk azt mondja, hogy Románia késznek nyilatkozott az orosz csapatok átvonulásának engedésére, e mellett azonban maga semleges marad, ha Bulgária ellen megvédelmezik.

Az orosz flotta készülődése

Bukarest, augusztus 13. (Magyar Távirati Iroda.) A lapok jelentései szerint a Fekete-tengeri orosz flotta új főparancsnokának, Kolceag tengernagynak kinevezése az orosz flotta küszöbön álló akciójával áll összefüggésben. A román halászkok a napokban számos orosz hajót láttak a román partok közelében.

Románia csak a központi hatalmakkal harcolhat

Bukarest, augusztus 13. Carp Péter lapja, a Moidova írja a következőket: Egészen biztosan állíthatjuk, hogy nem fog megtörténni, amiről érdekelt oldalról susognak, mivel az emberi akarat nem képes arra, hogy egy pillanat alatt megváltoztassa olyan események folyását, amelyeket évtizedes munka és szorgalom készített elő. Megvolt a hatalmuk, az ugynevezett nyilvános közvélemény is mellettük volt és mégsem tudtak elintézni semmit. — A mult idők szilárd politikája olyan utat egyengetett nekünk, amelyről nem térhetünk le. A mostani harcokban a sors bennünket Németország mellé állít. Senki és semmi sem akadályozhat bennünket azon feladatok megoldásában, amelyekre mi már ötven éve készülünk.

A magyar románság Románia magatartásáról

Nagyszeben, augusztus 13.

A nagyszebeni metropolita-választáson, ahol teljes számban jelentek meg a magyarországi román ajku orthodox lakosság vezérférfiai, egyik legtekintélyesebb vezérférfiu így nyilatkozott a magyarországi románságnak Románia válságáról való fölfogásáról:

— Ma, amikor Baranovicinál külön, más helyütt a magyar testvérekkel együtt és dicséretesen emlegetik erőfeszítéseinket, szükségességnek tartjuk egyszersmindkorra leszögezni, hogy semmi bizalmatlanságnak nincs helye velünk szemben. Ezt azért szükséges végkép leszögezni, mert jöhetnek idők, amikor Románia magatartása nem lesz többé kétséges és ezeknek az időknek seplőtlen egyetértésben kell találni bennünket. Mi tudjuk, hogy ahogy eddig egyetlen román csapat sem dezertált faji érzésétől vezetve, ugy nem fog akkor sem, ha ezt az érzését a legnagyobb megpróbáltatások környékezik körül.

Furcsa és mindenesetre súlyos következtésekre ad alkalmat, hogy Romániát minden oldalról lázasan kiépitett lövészárkok veszik körül és hogy éppen a Pruth-vonalon az orosz határ mentén nem történtek semminemű megerősítések. Még furcsább, hogy erre a fedetlenségre mindössze csak annyi a román diplomácia mondanivalója, hogy a Pruth-menti esetleges erősítéseket Oroszország ellenséges cselekedetnek vehette volna és így mellőzendők voltak... Erre a válaszra csak egyféle lehetett felelni. Ugy tudjuk, a felelet már meg is történt: bizalmatlanságra bizalmatlanság. És ezt a Románia felé való bizalmatlanságot a magyar románság összesége a legteljesebb mértékben indokoltan találja.

— Ha Románia feladja semlegességét, ugy erősen fontolóra kell venni, hogy Erdély sem mennyiségileg, sem minőségileg nem hasonlítható az elvesztett román területekhez. — Románia érezhet ugyan politikailag Erdélyhez, de azért Erdély semmit sem jelenthet neki közgazdaságilag. Az, hogy Erdélyben több a román, mint a magyar, csak az elosztás véletlenségétől van. Egy a fontos: az, hogy Erdélyben a kultura magyar és hogy ez a kultura jóval fejlettebb, mint amilyennel odaatról kecsegtethetnének bennünket.

Mi minden erőnkkel ellene feszülünk mindén Romániából jövő hódítási szándéknak, mert az onnanatról jövő levegő egy csöppet sem demokratikus. Románia junkerjei, a bojárság kemény falba ütne a fejét, ha velünk próbálkoznék. Ma nincs Magyarországon egyetlen öntudatos román, aki a tuli jobbagysorsot kívánná magának. Nekünk ma kiforrni készülő kulturánk erjed Erdélyben, ez a kultura mindenkittől és mindentől független, valamint a politikánk is teljesen független Bukaresttől.

Ha csak egyetlen széthuzó emberre számít közöttünk Románia, már akkor is csalatkozik. A mi patrimonialis érzésünk, a háboru sanyaruságai között erősen ráöregedett a faji érzésünkre. És ha ezideig mindenből kivettük a részünket, most, a háboru végén nem tántorodunk meg a legnagyobb megpróbáltatások előtt sem. Mi nem óhajtuk Romániával a konfliktust, de készen talál bennünket. Történelmi elhelyezkedésünk megháborítását, kulturánk, demokratikus fejlődésünk szétbolygatását nem nézhetjük megértő szemmel.

Támogassuk a Hadsegélyző Hivatalt!

A belügyminiszter a Vörös Keresztért

Domahidy főispán intézkedései

Sándor János belügyminiszter rendeletet bocsátott ki a Vörös Kereszt Egylet fejlesztése érdekében. A rendelet, amely most érkezett le Domahidy Elemér főispánhoz, ezeket mondja: A Magyar Vörös Kereszt Egylet jelentősége csak most mutatkozott meg igazán a háboru idején. — Mindig az volt a célja, hogy a feladatának megfelelhessen s hogy a jövőben még alaposabban megfelelhessen céljának, első sorban megerősíteni kívánja szervezetét és arra törekszik, hogy fiókegyeteinek és ezek tagjainak számát növelje a lehető legnagyobb mértékben. Szóvá tette az egyesület a belügyminiszternél, hogy a Magyar Vörös Kereszt Egylet tagjainak száma alig haladja meg a százszázat. A fiókegyetek és válszalmányok száma pedig a 900-at. Ezzel szemben a Német Vörös Kereszt Egylet tagjainak a száma már a háboru előtt megközelítette a milliót, a japán Vörös Kereszté pedig a másfél milliót. A megye válszalmányaira vár a fiókegyetek szervezése, működésüknek irányítása és ellenőrzése, ezért azokat minden megyében, ahol a fiókegyelet van, lehetőleg minél előbb meg kell alakítani. Cél szerü a kisebb községekben is megalakítani, mert ezek a háboru alatt a tudósítói szolgálát közvetítésével hasznos szolgálót tehetnek és tagokat gyűjthetnek. A jövőben pedig arra törekszik a Vörös Kereszt, hogy a nagyközönség által is érezhető gyakorlati haszna legyen. Bárki legalább 40 K lefizetése mellett már alapító, 20 K-val örökös rendes, évi 2 és 1 K lefizetése mellett pedig rendes, illetőleg rendkívüli tagja lehet az Egyletnek. — Ahoz pedig, hogy a fiókegyelet megalakuljon, már 10 alapító vagy rendes tag jelentkezése elegendő. — Domahidy Elemér főispán már meg is tette az intézkedéseket, hogy a törvényhatóság területén a Vörös Kereszt mozgalom minél nagyobb sikereket érjen el.

A szoboszlói polgármester versei

Huszonöt versét gyűjtötte kötetbe Fekete László dr., Hajdusoboszló város költői lelki polgármestere s bocsátotta „Verseik“ címen a magyar olvasó közönség elé. A versgyűjteménynek bátran adhatta volna címet a költő, hogy: „Érzések“. Mert a kis kötet minden sora a költőnek meleg érzése, amelyet közvetlenséggel hoz elénk s amelynél szinte várjuk, hogy megszólalásuknál fölsendüljön a gitár édes, elhaló, vagy kacagó kísérete.

A versek legtöbbje — alig egy-kettőt kivéve — szerelmi líra. Csupa színes, virágillatos vallomás, szinte népdalszerű kihimezésével a vágyakozó érzéseknek. Ugy érezzük e versek olvasásánál, mintha a legtisztább forrás vizében a magyan föld virágai tükröződnének vissza. Oly jól esik a nemes, tiszta egyszerűség, amelynek köntösébe nem himezett a költő sem orchideát, sem palmaleveleket, sem lángoló napot, sem lesújtó villámot. Mindenütt csak ákácvirág az otthoni kis ház előtt, padra lehajló füzőg, gyöngye rózsabimbó, egy kicsi, gyöngéd leánykéz, egy édes arc.

A kötet egy-két verse kapcsolódik csak bele a borzalmas világháboru eseményeibe. — Ezekben is a csöndes, meleg érzések költője szólal meg. Egyikben Szánthay Jenő vívóbajnok hősi halálát énekl meg, egy kis balladában. A másikban, „A jós“-ban, fanatikus hittel szól az eljövendő új Messiasról: a Békéről, amelynek eljövetele meghozza a nagy egyetértést, népek szeretetét.

Hazaifui lelkesedéssel énekl meg „Bocskay zászlója“ című versében a szabad hajduk hazaszeretét s azt az erős hitet, amelyet e zászló szimboluma és Bocskay szelleme önt e hajdunépbe. Itt kicsendül a szoboszlói ember szeretetének hangja szükebb hazája, szülővárosa iránt. Komolysága, bánata mindig emberi, tréfájában, pajzanságában a magyar nép tiszta, őszinte érzése nyilatkozik meg. Szerelmes lírájában igazi lovag, egy Minnesänger, aki tele tisztelettel emeli föl szemét a szerelmeséig.

Aki elolvassa ezt a kedves kis füzetet,

ugy fogja érezni, hogy egy költői lélek szerelmi életének finom, bájos részleteit hallotta elénekelni. A verseskötet tele van hintve művészi rajzokkal, amelyeknek mindegyike erős érzékű szimbolikus művészi munka. Ezeket a rajzokat, amelyek közt két szép ex-libris is van, Tichy Gyula rajzolóművész rajzolta.

A verseskönyv mint könyvkiadói termék is nemes célt kíván szolgálni: minden jövedelmét a szerző a *hadiárváknak* szánta. A kötetet a költőnél magánál, Fekete László dr. polgármesternél Hajduszoboszlón lehet megrendelni. Ára 3 korona.

HIREK

***

— **Debreceni tisztek kitiintetése.** A király Somssich Tihmér gróf 7. huszárezredbeli századosnak a katonai érdemkereszt 3. osztályát a hadiékítménnyel adományozta, egyben elrendelte, hogy Blaszmann Gyula 39. gyalogezredbeli főhadnagyának, Varga József 39. gyalogezredbeli zászlósának, Simon Antal 3. honvédegyalozredbeli hadnagy gazdasági tisztnak a legfelsőbb dícsérő elismerést tudtul adassék.

— **Rác Károly meghalt.** Az öreg debreceni cigányprimás, az országos híriű, neves muzsikus, Rác Károly ma hajnalban 3 órakor 57 éves korában meghalt. Az utolsó évtizedeknek egyik legnevezetesebb és legjobb magyar cigány hegedűse volt, akinek nevét minden magyar városban, de sok külföldi helyen is jól ismerték. A magyar nótákat szerette játszani. A magyar népdalnak minden fájdalmas érzését, a jókedvet, a bánatot, a duhajtságot senki sem tudta úgy hallgatni lelkébe muzsikálni, mint ő. Ha egyszer-egyszer kedve volt, pihe-nés nélkül játszott el egymásután száz magyar nótát. Mindenütt szerették, de különösen nagy kedveltségnek örvendett itthon Debrecenben, a hova — bármily előkelő helyre hívták is meg s másutt bárhogy ünnepelték is — mindig legszívesebben és nagy örömmel tért haza. *Ját-szott Ferenc József király előtt is* három ízben: Szegeden, Aradon és Debrecenben. — Kedvelt cigányprimása volt *József főhercegnek* s nagyon megszerette *Károly István főherceg* és családja is, akiknek a fürdőkön többször játszott. Nyert több díjat is. 6 arany érmet kapott különböző versenyeken és 4 ezüst koszorút, a melyeket tisztelői vettek neki.

Rác Károly az utóbbi időben — mintegy hat év óta — nem játszott. Súlyos szivbaj támadta meg s ez képtelenné tette, hogy tovább hegedüljön. Átadta a zenekarát fiainak. Egyre gyengült s ma hajnalban szivszélhűdés megölte. Temetése e hó 15-én, kedden délután 3 órakor lesz a Teleky-utca 75. szám alatti gyászházból, hol a temetési szertartást *Szele György* református lelkész végzi.

— **Nálunk is drágább lett a távirat.** Bécsi tudósítás nyomán említettük már, hogy Ausztriában fölemelték a táviratozás díjszabását. Ez az árdragítás — mint várható volt — most bekövetkezett Magyarországon is és erről a Postai Rendeleték Tára a következőket közli:

A távirási díjakat, 1916. évi *augusztus hó 15-től* kezdődő hatóerővel, az alább felsorolt viszonylatokban a következőképpen állapították meg:

1. **A belföldi forgalomban,** továbbá Ausztriával és Bosznia-Hercegovinával való forgalomban *egy szó díja 8 fillér*, de a legkisebb díj táviratonként (díjminimum) *1 korona*. Ugyanez a díj érvényes ezentúl a helyi és szomszédos forgalomban, valamint a magyar és osztrák csapatok által megszállott orosz, szerb és montenegroi területekre is. Hirlaptáviratok díja, igazolvánnyal ellátott tudósítók részére a belföldön szavankint 3 fillér, Ausztriával és Bosznia-Hercegovinával szavankint 4 fillér, de mindhárom viszonylatban a legkisebb díj 1 korona. Igazolvány nélkül feladott hirlaptáviratok díja: a belföldi forgalomban 400 szóig 10 korona, azonfelül száz szavankint 2 korona 50 fillérrel több. Ausztriával 500 szóig 15 korona és min-

den további 100 szóért vagy ennek megkezdett részéért további 3 korona.

2. **Németországgal** való forgalomban egy szó díja 10 fillér, de a legkisebb díj táviratonként 1 korona.

3. A fölemelt tarifa alkalmazást nyer a szavak száma szerint fizetett különleges szolgáltatásoknál is, pl. válaszfizetés, vételjelentés, stb.

Az egyéb külön szolgáltatásokért járó mel-lékdíjak kiszámításának módja (pl. többszörösítési díj, sürgős kezelés, összeolvasás, kiüldön-díj, postai értesítés, a telefonon való közvetítés ugy a feladásnál, mint az érkezésnél, stb.) egy-előre nem változik.

— **A gombamérgezés nyolcadik áldozata.**

A debreceni közkörházban ápolt gombamérge-zéses betegek közül ma délelőtt tíz óra után meghalt *Kovács Margit* 17 éves eselédleány, aki Jámbor István földbirtokos szolgálatában állott. A leány együtt ette a mérges gombát a szentén elhunyt *Jámbor Irénkével*, erősebb szervezete azonban tovább tudott ellenállani a mérge romboló hatásának. *Kovács Margit* a *gombamérgezés nyolcadik halottja*.

— **Pályázat az új iskolákhoz.** A város által építendő új iskolákhoz létesítendő tanítói állásokra most járt le a pályázat. A tanítónői állásra pályázott *Szatay Etelka* debreceni tanítónő.

— **Halálos vasuti baleset.** Püspökladányi tudósítónk írja: Ma hajnalban az állomástól egy kilométernyire a Szeghalom felé haladó személyvonat elütötte *Kovács Sándorné* Pap Erzsébet 76 éves püspökladányi asszonyt, akit a mozdony kerekéi teljesen kettészeltek. — A vizsgálat megindult annak megállapítása végett, hogy az öreg asszony hogyan került a pályatestre.

— **Névmagyarosítás.** *Kohn* Erzsébet debreceni lakos családi nevét belügyminiszteri engedéllyel *Kardos-ra* változtatta.

— **Vigjáték-est az Apollóban.** Az Uranus helyiségében vendégeskedő Apollóban ma két kacagató vigjáték kerül műsorra. Az egyiknek címe: „Jó éjt, Muki!”, a másiké: „Álarcos szerelem”. Mindkét három felvonásos darabban a legjobb berlini színészek játszanak s így bizonyos, hogy az Apollo nézőtere hangos lesz a kacagástól. Ma az előadások 5, 7 és 9 órakor kezdődnek.

— **Utlevelek Németországba és Belgiumba.** Illetékes helyről értesülünk, hogy a Németországba való utazásra vonatkozóan augusztus 1-étől kezdve új utlevél-határozmányok lépnek életbe. Ezek értelmében a budapesti német császári főkonzulátus működési területén lakó minden magyar és német állampolgárnak a főkonzulátuson láttamoztatnia kell Németországba szóló utlevelét. A határ átlépését csak akkor engedik meg, ha a számbajövő határfelügyeleti hatóság a budapesti főkonzulátustól már megkapta az értesítést. Ajánlatos tehát a láttamozást már három-négy nappal az elutazás előtt kérni, amire személyes megjelenés és két, illetve a Németországba való utazás és onnan való visszatérés vagy Németországon át való utazás esetére három fénykép szükséges. Az utazás szükségességét üzleti irományok, orvosi bizonyítvány vagy efféle igazolás felmutatásával kell bizonyítani. A belgiami német császári főkormányzóság területén az utlevelekre vonatkozóan érvényes rendszabályokat oda módosították, hogy a Belgiumba utazóknak szükséges uti igazolvány megszerzése végett a lakóhelyükön illetékes német császári hivatalos konzulátusnál kell jelentkezniök. Az engedély megadására vonatkozóan az eddigi alapelvek maradnak érvényben, amelyek szerint az ilyen utazásokat a legszükségesebbre kell szorítani s az engedelmet csak akkor adják meg, ha az utazás szükségességét tényleg kimutatták.

Adakozzunk a Vörös Keresztnek!

Kifutó fiu felvétetik a kiadóhivatalban.

14 éven felüliek jelentkezzenek este 7-kor.

Apró hirdetések

Apró hirdetések egyszeri beiktatása tíz szóig hatvan fillér. Minden további szó 6 fillér. A délután négy óra után feladott hirdetések díja szavanként nyolc fillér.

Aranyat-ézüstöt, brilliánt, zaloggyeget vesz, meghívásra há-hoz is elmegy Steiner Mihály, Csokonai-u. 82.

Tanuló felvétetik Félégyházy János fűszerüzletében.

Zálogéudulát, törött aranyat, ezüstöt, brilliánt ékszeret veszek és olcsón eladok. Krámer, Arany Bika-bérház 3.

Eladó kedvező fizetési feltételek mellett: Hajduszoboszlón lévő 74 hold föld tanyával, Hajduböszörményben lévő 190 hold föld tanyával, Mikepércsi uton 4 hold föld, Halápon 12 hold föld kaszáló. Értekezhetni Debreczeni Gazdák Bankjában, Kossuth-utca 17. sz.

Finom hímzéseket, horgolást, fehérnemű varrást és javítást elfogad egy hadbavonult családjának — olcsó árak mellett. — Kéri a n. é. közönség pártolását, hogy családját a háboru tartama alatt fenntartassa. Kékes-utca 37. Nyíriné.

Porosz kőszent I. rendű, megrendelésre azonnal házhoz szállít, valamint későbbi szállításra előjegyzéseket elfogad. — Unió tűzifa és áruforgalmi részvénytársaság. Ispotály-telep 1. Telefon 779.

Kifutó fiut

keresünk. Cím a kiadóhivatalban.

Megjelent

Uray Sándor ref. lelkész

Örökzöld koszorú

hőseink sírhalmára vigasztaló és megnyugtató könyvecske

10-ik kiadása.

Aki ezt a nagy elterjedésű, gyönyörűen összeállított, egész vászonkötésben lévő, lelket felvidítő könyvet még nem szerezte be,

1 koronáért

megkaphatja kiadóhivatalunkban, Piac-utca 49.

Eladó

kisüstön főzött, elsőrendű minőségű ::

Seprű- és törköly-pálinka

hektoliter-számra vagy kisebb mennyiségben

Poroszlay Lászlónál, Hunyady-utca 3. sz.

Somossy László cég

Hajduvármegye szállítója

Harisnyák, Zsebkendők, Kötények, Ingek, Gallérok, Kézeloők óriási raktára!

Benedek Mátyás és Fia
Érmihályfalva

— elsőrendű, hántott —

tűzifát

(vargafa) ajánl. Ára 100 métermázsánként **580 korona**, Monostorpályi állomásra feladva. Szállítható azonnal. Megrendeléseket 100 korona előleg beküldése esetén utánvétellel feladva fogadunk el.